

Predseda vlády Slovenskej republiky

Bratislava 20. mája 2015
Číslo: 36457/2015

Vážený pán predseda,

na základe poverenia vlády Slovenskej republiky Vám oznamujem, že vláda Slovenskej republiky na svojom zasadnutí 20. mája 2015 prerokovala návrh poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Alojza Hlinu na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (tlač 1259) a uznesením č. 254 vyslovila s návrhom **nesúhlas** s pripomienkami, ktoré sú uvedené v priloženom stanovisku vlády.

S pozdravom

Vážený pán
Peter Pellegrini
predseda Národnej rady Slovenskej republiky
Bratislava

**Stanovisko
vlády Slovenskej republiky
k návrhu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Alojza Hlinu na vydanie
zákona, ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o
priestupkoch v znení neskorších predpisov (tlač 1259)**

Vláda Slovenskej republiky **nesúhlasí** s návrhom poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Alojza Hlinu na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (tlač 1259) **z nasledovných dôvodov:**

Poslanecký návrh zákona rieši situáciu, ak páchatel' priestupku nezaplatí pokutu na mieste a konajúci orgán má právo páchatel'ovi priestupku odobrať akúkoľvek hnutel'nú vec vo vlastníctve páchatel'a priestupku podľa vlastnej úvahy, a to až do okamihu zaplataenia pokuty, po ktorom je konajúci orgán povinný bez zbytočného odkladu vrátiť hnutel'nú vec páchatel'ovi priestupku. Avšak možnosť uhradenia blokovej pokuty za priestupok blokom na pokutu na mieste nezaplatenú bola do zákona o priestupkoch implementovaná preto, aby v prípade, ak sú splnené podmienky pre blokové konanie, ale obvinený nemá pri sebe potrebnú sumu peňazí na zaplataenie pokuty, mohol tak urobiť v lehote, ktorú mu pri uložení blokovej pokuty určí orgán prejednávajúci priestupok. V prípade nezaplataenia uloženej blokovej pokuty je riadne vyplnený blok na pokutu nezaplatenú na mieste exekučným titulom.

Zavedenie oprávnenia pre orgán prejednávajúci priestupok na odobratie akejkoľvek hnutel'nej veci vo vlastníctve páchatel'a priestupku podľa vlastnej úvahy do okamihu zaplataenia pokuty je zabezpečovacím úkonom na zaplataenie blokovej pokuty nezaplatenej na mieste, t. j. úkonom smerujúcim k výkonu rozhodnutia, ktorý však nekorešponduje s predpismi upravujúcimi výkon rozhodnutia. Navrhovaná úprava je taktiež problematická z hľadiska ústavnosti, najmä vzhľadom na článok 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Z predloženého návrhu zákona je zrejmé, že spôsob nadobudnutia majetku, ktorý má byť odobratý páchatel'ovi priestupku, nie je predmetom konania o priestupku, ale odobratie akejkoľvek hnutel'nej veci obvineného má slúžiť na zábezpeku uhradenia sankcie uloženej za priestupok spôsobom, ktorý vyvoláva pochybnosti o súlade s citovanými článkami ústavy.

Ďalej je potrebné upozorniť, že orgán prejednávajúci priestupok nemá na mieste prejednávania priestupku v blokovom konaní možnosti zisťovať, či páchatel' priestupku má pri sebe hnutel'nú vec a následne vlastnícke vzťahy k takejto veci. Taktiež orgán prejednávajúci priestupok nevie cenovo ohodnotiť hnutel'nú vec.

Všeobecne záväzné právne predpisy Slovenskej republiky presne definujú akú vec a za akých podmienok možno zaistiť, zhabať, odňať či už v konaní o priestupku alebo o trestnom čine. Potrebné je tiež poukázať na predpisy upravujúce výkon rozhodnutia predajom hnutel'ných vecí, ktoré jednoznačne vymedzujú hnutel'né veci, ktoré nemôžu byť predmetom exekúcie. Navrhované ustanovenie nemá takýto charakter, a je v tomto smere neúplné. Taktiež nie je možné „stavat'“ orgány prejednávajúce priestupky v blokovom konaní do pozície znalca pri určovaní hodnoty vecí a nechať uvedené na jeho vlastnú úvahu. Zodpovednosť navrhovateľ prenáša na orgány prejednávajúce priestupky, ktoré nemajú kompetencie ani kvalifikáciu na to, aby určovali hodnotu vecí, a to predovšetkým v súčasnosti, keď napríklad u moderných technológií je laickým pohľadom určovať ich hodnotu takmer nemožné. Podľa Ústavy Slovenskej republiky (čl. 2 ods. 2) môžu štátne orgány konať

len na základe zákona, v jeho medziach a spôsobom ustanoveným v ňom. Pri tak dôležitom zásahu, ako je zásah do vlastníckeho práva, je potrebné určiť jasný a zreteľný postup napr. pri určovaní hodnoty a pravidiel pri tomto zásahu. V opačnom prípade hrozia súdne spory občanov s orgánmi prejednávajúcimi priestupky o náhradu škody.

Aj keď navrhovaný inštitút má slúžiť ako tzv. „zábezpeka“ na dosiahnutie vymožitelnosti práva, možno uvedené porovnať napríklad s inštitútom zaistenia veci upravenom v iných právnych predpisoch, a to napríklad v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a v Trestnom poriadku. Predkladaný návrh neobsahuje, akým spôsobom by mal orgán prejednávajúci priestupok vec odobrať, aké ďalšie kroky má s odobratou vecou vykonať (napr. spísanie zápisnice, jednoznačný opis veci, spôsob uschovania veci, náklady na uschovanie a kto ich uhrádza, ako ďalej postupovať so zaistenou vecou a pod.). Takýto ďalší nevyhnutný postup pri „odoberaní“ veci v predmetnom návrhu absentuje.

Ďalej je potrebné upozorniť na to, že takto koncipovaný doplnok zákona sa vzťahuje na všetky orgány prejednávajúce priestupky v blokovom konaní podľa zákona o priestupkoch ale i podľa osobitných zákonov, a že nejde vždy len o orgány štátu, ale aj o orgány územnej samosprávy i osoby, ktoré nie sú zamestnancami štátu, ale konajú na základe osobitných zákonov ako orgány verejnej moci (obecné polície, lesná stráž, poľná stráž, stráž ochrany prírody a pod.). Treba posúdiť aj to, či navrhovaný inštitút je vhodné aplikovať pri všetkých druhoch priestupkov, alebo len pri vybraných priestupkoch, pretože nie všade možno predpokladať situáciu, že potrestaná osoba nie je schopná alebo ani nechce pokutu zaplatiť, hoci s prejednaním priestupku v blokovom konaní súhlasila. Návrh taktiež neupravuje, čo sa stane s odobranou vecou, ak páchatel priestupku pokutu nezaplatí (Prepadne v prospech štátu po určitej lehote? Predá sa na dražbe a uspokojí sa tým pohľadávka?), aký je súvis odobranej veci s postupom pri exekúcii predajom hnutelných vecí, keďže blok nezaplatený na mieste je právoplatným exekučným titulom, čo s prípadným zvyškom po predaji tejto odobranej veci, resp. čo ak predaj odobranej veci nepostačí na uhradenie pokuty.

Navrhovaná úprava sa vzhľadom na uvedené javí ako nekomplexná, nesystémová, administratívne a finančne náročná v súvislosti s nákladmi spojenými so skladovaním a evidenciou odobratých hnutelných vecí, ich vracaním, ako aj vo vzťahu k zodpovednosti za škody, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s nakladaním s vecou.

Nemožno súhlasiť ani s konštatovaním v doložke vybraných vplyvov, že navrhovaná úprava bude mať len pozitívny vplyv na rozpočet verejnej správy, pretože toto tvrdenie nie je ničím podložené. Naopak, treba vychádzať z toho, že aplikácia v praxi donesie nové evidencie, nové náklady v súvislosti s odoberaním, uskladnením a vracaním vecí. V návrhu nie je ani uvedené, či bol jeho dopad konzultovaný s reprezentatívnymi orgánmi obcí a miest, pretože jeho aplikácia jednoznačne pôsobí aj do výkonu oprávnení orgánov územnej samosprávy, najmä obecnej polície.

V návrhu nie sú definované hnutelné veci, ktoré slúžia alebo majú slúžiť na zabezpečenie základných životných potrieb, teda vecí, ktoré nemožno odňať. Návrh nerieši postup pri odobratí hnutelnej veci (napr. aj posúdenie jej funkčnosti, postup pri jej evidencii, úschove, jej vrátení). Nie je upravený ani časový limit, do ktorého by mala byť zaplatená pokuta za priestupok a v nadväznosti na to ďalšie nakladanie s vecami, ktoré v prípade nezaplatenia pokuty bude potrebné naďalej skladovať alebo udržiavať.

Výkon rozhodnutia je však podrobne upravený v osobitných právnych predpisoch, a preto nie je potrebné túto problematiku osobitne upravovať v zákone o priestupkoch vo vzťahu len k blokovým pokutám nezaplateným na mieste.

Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že predmetný návrh zákona je spracovaný nedostatočne a v praxi by bol nevykonateľný.